

Projekts

21.GADSIMTA PRASMES:

līdzdalība, sadarbība, vienotība

kā pedagogu profesionālās pilnveides
instruments:

**dalībaskolu tālākās darbības plāni
un ieguvumi**

2018. gada vasarā Izglītības attīstības centrs (IAC) ar *British Council* finansiālu atbalstu īstenoja projektu "21. gadsimta prasmes: līdzdalība, sadarbība, vienotība", kura centrālais notikums bija Vasaras skola "Pedagoga profesionālo un personīgo kompetenču pilnveide skolēnu līdzdalības un sadarbības sekmēšanai" četru dienu garumā.

Vasaras skolas mērķis bija sniegt 26 skolu pārstāvjiem iespēju pilnveidot pedagoga personīgās un profesionālās kompetences, izzinot jautājumus par pilsoniskās līdzdalības iespējām, to veicināšanu jauniešu vidū, kritiskās domāšanas attīstīšanas pieejas izmantošanu, medijpratības aktualitāti un būtību un efektīvu komandas darbu, iepazīt Latviju pasaules kontekstā, stiprināt vietas izjūtu un piederību, izzināt sevi, satikt kolēģus no daudzām Latvijas skolām, baudīt dabu, iepazīt kultūru.

Turpinot ilggadīgu IAC tradīciju, Vasaras skolas norises bija plānotas tā, lai pakāpeniski padziļinātu un paplašinātu pedagogu izpratni par profesionālās, personiskās un pilsoniskās rīcības un attieksmes ciešo saistību ikdienas procesos, kā arī lai caur darbību un personīgo pārdzīvojumu mudinātu Vasaras skolas dalībniekus saskatīt gan pašiem savu, gan savu skolēnu un citu līdzcilvēku dažādību kā resursu sekmīgai kopīgu mērķu sasniegšanai. Saturiskās līnijas veidoja projekta nosaukumā iekļautie atslēgas vārdi "līdzdalība, sadarbība, vienotība", atsedzot tos visā daudzveidībā un mudinot dalībniekus domāt par šiem jēdzieniem no visdažādākajiem redzes leņķiem, tai skaitā, saistot ar savu profesionālo darbību. Plašāka informācija par nodarbībām un norisēm atrodama rakstā "Pilnas riekšavas iedvesmas un praktisku rīku jaunajam darba cēlienam" IAC interneta vietnē <http://www.iac.edu.lv/projekti/aktualie-projekti/new-project-page/new-news-article-2/>.

Vasaras skolas gaitā tās dalībnieces, strādājot skolu komandās, fiksēja iegūtās idejas un pieredzi, lai noslēgumā izveidotu savu tālākās darbības plānu, akcentējot vērtīgākos un stimulējošos ieguvumus un iespējas tos sasaistīt ar jaunajā mācību gadā veicamajiem uzdevumiem mācību un audzināšanas darbā kvalitatīvas izglītības nodrošināšanai.

Šajā krājumā piedāvājam izvilktumus no dalībsskolu paustajām atziņām un plāniem, kas, mēs ceram, var iedvesmot un palīdzēt arī citu Latvijas skolu pedagogiem, kā arī mudināt uz tālāku saziņu un sadarbību starp skolām, ar IAC un citiem iesaistītajiem ekspertiem un institūcijām.

IAC projekta komandas vārdā,
satura eksperte Aija Tūna

“ *Es zinu, ka varu
dalīties pieredzē un
uzņemties atbildību.* ”

Plānojot tālākās darbības, pedagogi, domājot par pedagoģiskā procesa plānošanu, tiešo mācību procesu, interešu izglītību un skolas kopienu, pārnesa uz ikdienas darbu šādās Vasaras skolas saturiskajās jomās gūtās atziņas un pašu tālāk radītās idejas:

- Efektīvas komandas veidošana un darbība: mērķi, līdzdalība, lomas un sadarbības mehānismi, komunikācija
- Kritiskā domāšana, pieeja informācijas ieguvei un apstrādei, sadarbības prasmju sekmēšanai un sabiedrības daudzveidības izpratnei
- Kultūras kompetences potenciāls sabiedrības saliedēšanā un integrācijā
- Sevis iepazīšana un mūsdienīgas pašvadības tehnikas efektīvākai un veiksmīgākai darbībai
- Piederības un vietas izjūta, to loma personiskās un valstiskās identitātes veidošanā
- Pilsoniskās līdzdalības iespēju daudzveidība: saturs un metodes
- Medijpratības aktualitāte un būtība, loma un ietekme mūsdienu pasaulē

Kā iedarbīgi darba instrumenti, kas nepieciešami gan pedagogam, gan skolēnam, tika akcentētas informācijas ieguves un apstrādes prasmes, saziņas un sadarbības prasmes, empātija, kultūras izpratnes un izpausmes kompetence, kā arī spēja pieņemt lēmumus un uzņemties atbildību par šo lēmumu sekām.

Piedāvājam iepazīties ar izvilkumiem no skolu komandu atziņām un izveidotajiem tālākās darbības plāniem.

Krājumā izmantotas fotogrāfijas no IAC arhīva.

Pedagoģiskā procesa plānošana un skolas kultūras veidošana

Babītes vidusskolas komanda

Lai skola varētu veiksmīgi attīstīties, ir nepieciešama darbības plānošana un līdzdalība visos līmeņos. Pirmkārt, administrācija un pedagogi – no Vasaras skolā gūtās pieredzes skolas administrācija pirmo šī mācību gada Pedagoģiskās padomes sēdi iecerējusi novadīt kopā ar nevalstisko profesionālo teātri *Dirty Deal Teatro*.

Otrkārt, administrācija un skolēni – skolas direktore ir plānojusi piedalīties Skolēnu līdzpārvaldes un Ekopadomes pirmajās sanāksmēs, lai dalītos pieredzē par Ķekavas novada “Jaunatnes iniciatīvu centra” direktores Lindas Vaškevičas-Veitas nodarbībā gūtajām atziņām un darba pieredzi, kā arī aktualizētu jauniešu līdzdalības nepieciešamību skolas attīstībā un sevis pilnveidē.

Treškārt, administrācija un Babītes novada pašvaldība – lai sekmētu līdzdalību, skolas direktore ir informējusi pašvaldības deputātus un novada vadību par Vasaras skolā radušos ideju ieviešanu skolas ikdienas dzīvē, radusi atbalstu un arī finansējumu aktivitāšu ieviešanai.

Bauskas 2. vidusskolas komanda

Nākotnes idejas radās arī neformālās sarunās ar citu skolu kolēģiem. Elektronisko dokumentu ieviešana skolas darba organizācijā ir lielisks veids, kā atvieglot pedagogu ikdienu. Paldies kolēģiem, kuri dalījās savā pieredzē gan par to, kā izvēlēties atbilstošāko platformu, gan kā to ieviest skolas ikdienā. Paldies kolēģiem no Babītes vidusskolas un Ogres 1. vidusskolas.

Būtisks faktors skolā ir sadarbība ar vecākiem. Paldies kolēģiem no Zolitūdes ģimnāzijas, kuri atklāja savu pieredzi, kā nodrošināt efektīvu skolas – vecāku sadarbību, ja skolā ir liels skolēnu skaits.

“*Jāatceras, ka aiz katra skolēna ir viņa ikdiena un iespējamie rīcības motīvi.*”

Brocēnu vidusskolas komanda

Šī vasara mums dāvājusi karstu laiku, bagātīgu ražu un četras brīnumjaukas dienas Ratniekos kopā ar IAC un 52 brīnišķīgiem pedagogiem, kurās smēlāties iedvesmu ne tikai no nodarbībām, bet arī no kolēģiem. Un, lūk, mūsu plāns tuvākai nākotnei.

Par savu simbolu izvēlējamies ūdensrozi, kas sevī ietver izaugsmi, iedvesmu, idejas. Pabarosim ar jaunām iecerēm, padzirdīsim, smelsimies iedvesmu – kopsim to!

Pirmā semestra laikā dalīsimies ar kursos iegūtajām idejām. 30. augustā Brocēnu novada skolotāju konferencē vadīsim nodarbību latviešu valodas un sociālo zinību skolotājiem par Vasaras skolā iegūto. 29. augustā Brocēnu vidusskolas skolotāju kopā sanāksšanas ietvaros skolotājiem parādīsim filmu “Turpinājums”, kas būs kā ievads jaunajam mācību gadam – pārdomām, emocijām, noskaņai.

Veidosim radošo skolotāju komandu turpmākajam darbam, lai īstenotu ieceres. Komandas veidošanas procesā izmantosim “ledus laušanas” spēles. Tā būs mūsu “Ūdensrožu komanda”, kas, kopjot ūdensrozi, rosinās, iedrošinās, iedvesmos arī pārējos kolēģus darboties. Pirmais lielais veicamais darbs – salidojums “Brocēnu vidusskolai 70”.

Balvu Valsts ģimnāzijas komanda

Balvu Valsts ģimnāzijā viena no skolas vērtībām ir sadarbība, tāpēc ar Vasaras skolā iegūtajām idejām un materiāliem dalīsimies, sadarbojoties gan pedagogiskās padomes sēdē ar kolēģiem, gan starpdisciplinārajās metodiskajās grupās, gan mācību stundās ar skolēniem, gan klases vecāku sanāsmēs ar vecākiem.

Tā kā komandā ir spēks, izmantosim Toma Urdzes metodisko materiālu par efektīvas komandas modeli, kā arī izspēlēsim komandu saliedēšanas spēles gan skolotāju, gan audzināmo klašu kolektīvos.

J. Raiņa Daugavpils 6. vidusskolas komanda

Darbā ar klašu audzinātājiem noderēs Nikolas Dzilnas un Revitas Loginas nodarbībās dzirdētais. Ļoti emocionāli uzrunājoša bija Ivara Selecka filma “Turpinājums” un *Dirty Deal Teatro* izrāde “Piramīda”. Pats par sevi saprotams, ka iegūtajā pieredzē dalīsimies ar kolēģiem, neaizmirstot parādīt IAC resursus, kas ir labs metodiskais atbalsts līdzdalības, sadarbības un vienotības sekmēšanai.

“*Guvu iedvesmu
1. klases
audzināšanai
no filmas
“Turpinājums”*”

Kristiāna Dāvida pamatskolas komanda

Jebkura mācību priekšmeta skolotājs ir arī audzinātājs, tāpēc ir jāatceras, ka mēs pilnveidojam arī skolēna personību, mums ir jābūt tikpat kompetentiem medijpratībā kā skolēniem. Skolotājiem nav jābaidās prasīt palīdzību skolēniem, lai viņi palīdzētu klasesbiedriem un arī skolotājam. Gribētos savā skolā metodiskās komisijas darba ietvaros organizēt medijpratības nodarbības. Vispirms jau noskaidrosim pēc D. Zelmenes darba lapas, kāda mediju ēdienkarte ir mūsu skolotājiem un, piemēram, 7.–9. klases skolēniem. Tāpat darbā ar skolēniem varēsim izmantot attēlus (I. Irbītes lekcija), analizēt faktus un notikumus, ne tikai pavirši izlasot, bet mācoties saskatīt reālo situāciju un patiesību.

Informātikas stundās skolēniem jau tiek norādīta informācija, kuru drīkst un kuru nedrīkst likt savos profilos, kā drīkst komentēt citu fotogrāfijas, taču I. Irbīte savā lekcijā sniedza ļoti labu sistēmu un pamatojumu, ko un kā darīt skolotājam, lai šos jautājumus varētu izstāstīt skolēniem.

Līvānu novada vakara (maiņu) vidusskolas komanda

Katrā no mums ir neredzams spainītis. Vislabāk mēs jūtamies, kad mūsu spainīši plūst pāri malām, un vissliktāk – kad tie ir tukši. Paldies, par iespēju būt kopā ar pozitīviem cilvēkiem. Iespēju mācīties ar lieliskiem cilvēkiem, lai veidotu sevi vēl labākā versijā, iegūtu jaunu pieredzi.

Pelēču pamatskolas komanda

Jau esam ieplānojušas dažāda veida aktivitātes, kuras īstenot mūsu skolā. Kā pirmo varētu minēt kolektīva saliedēšanas *zoom* attēlu uzdevumu, *Actionbound* aplikācijas izmantošanu Ģimenes dienas pasākumā, savas dzimtās vietas izjūtas apzināšanās aktivitāti pilsoniskās audzināšanas veicināšanai projektu darbā, dažādus uzdevumus mācību stundu laikā, piemēram, reportāžu, teksta dzejoli, vizualizācijas utt. Uzskatām, ka ļoti vērtīgas bija arī psiholoģes sniegtās atziņas sevis izzināšanai, un ka arī skolā jāīsteno pieeja "Neko par jauniešiem bez jauniešiem", lai veicinātu sadarbību ar jauniešiem un aktivizētu viņu līdzdalību.

Klašu audzinātāju stundās aktualizēsim iegūtās zināšanas par medijpratību, lai arī skolēni saprastu, ka ne vienmēr viss ir tā, kā izskatās, ka ir svarīgi apzināties, cik liela ietekme ir attēlam kā informācijas nesējam.

Salas vidusskolas komanda

Salas vidusskolas komanda "graudiņus" turpmākajam darbam pārveda vezumā, iedvesmojoties no "Ratnieku" stāsta. Mūsu moto "Vasaras skola – ceļš sevis atklāšanā un pilnveidošanā!" ir apstiprinājies. Skolas mājas lapā www.salas.lv ievietota tabula, kurā ietverti daudzie Vasaras skolas laikā apgūtie temati

un mūsu vezumā atvestie "graudiņi", ko vēlamies īstenot skolā, tai skaitā ikrīta viktorīna "Mana Latvija", skolas apskaušanas, vietas izjūtas spēcināšana, komandas saliedēšana un daudz kas cits. Emocijas ir mūsu degviela jaunajam mācību gadam.

Jaunsilavas pamatskolas komanda

Vasaras skola akcentēja to, cik svarīgs ir komandas darbs, tādēļ jau pirms septembra turpināsim darbu pie skolotāju kolektīva saliedēšanas. Pirmkārt, mūsu digitālajā laikmetā ir būtiski fiziski satikties un apmainīties ar jaunumiem, kas uzkrājušies katra "pūra lādē". Visus seminārus nevar apmeklēt, bet idejas ir lieliskas, un tās ir jāliek lietā. Šīs tikšanās varētu nebūt oficiālās sapulces, bet, piemēram, tējas pēcpusdienas ar "ideju" cepumiem, lai mazinātu spriedzi, ko rada vārds "sapulce". Otrkārt, neformālo pasākumu organizēšana vismaz divreiz gadā, lai izietu ārpus ierastās vides un atjaunotu kopā būšanas prieku. Treškārt, ierosināt Līvānu novada izglītības pārvaldei uzaicināt uz novada skolām Tomu Urdzi ar komandu, lai praktizētu komandas treniņus.

“ *Personīgajā – saprast citādo, necepties par to; profesionāli – komandas darba nozīme.* ”

Rīgas 72. vidusskolas komanda

Veidojot savu "Ideju tīni", kas piepildīta ar dažādu krāsu un lielumu kamoliem – idejām, ko paņemsim no Vasaras nometnes un ieviesīsim savā klasē un skolā, pārrunājam komandā un nolēmām ieviest jaunas tradīcijas savā skolā, piemēram, organizēt pasākumus 1.

klasei "Iepazīsti skolu!", sākumskolai un pamatskolai "Iepazīsti mikrorajonu!" un "Iepazīsti Latviju!" – vietas izjūtai, kā arī ikdienas darbā izmantot kritisko domāšanu – mācīties vizualizēt, organizēt lasīto grafiski, prognozēt. Kā arī, mācot skolēniem medijpratību, mudināsim izmantot (vismaz trīs) dažādus resursus un noteikti praktizēt vairāk vienaudžu mācības pāri. Savas pilnveides "kamolā" ietīsim psihologa treniņus un lekcijas. Skolas kopienas veidošanā strādāsim pie skolas kolektīva saliedēšanas, izmantojot METODEDES.LV idejas. Pedagoģiskā procesa plānošanā izmantosim "Vērtību dimantu", savukārt sadarbībā ar apkārtējo kopienu ieviesīsim jaunu sadarbības veidu ar vecākiem – vides izpēti, izmantojot aplikāciju.

Rīgas 33. vidusskolas komanda

Katrā tikšanās reizē, kad pedagogi apmeklē kursus, seminārus, katram ir iespēja savstarpēji dalīties pieredzē, kā arī iegūt jaunus draugus. Tādēļ viens no ozola jaunajiem atzariem ir vērsts uz to, lai kopīgi plānotu un pēc tam arī īstenotu Rīgas 33. vidusskolas 5. klašu skolēnu pasākumu “10 spēles Latvijai” kopā ar Rīgas 19. vidusskolas 5. klašu skolēniem.

Nākamais atzars ir vērsts uz pedagogu sadarbības veicināšanu — mēs vēlētos kopīgi ar Rīgas Poļu skolas vadību saplānot un īstenot pieredzes apmaiņas semināru sākumskolā strādājošajiem pedagogiem, lai pilnveidotu tieši sākumskolā izmantojamo darba metožu klāstu.

Liels un stabils ozola zars, kurš šobrīd ir zīļu pārbagāts, ir vērsts uz projektu metodes lomas paaugstināšanu mācību procesā, izmantojot projekta ideju un aktivitāšu galvenos principus: ko es ar to gribu pateikt; ko skolēns jaunu iemācās; kāda būs skolēna rīcība pēc aktivitātes.

“Šīs četras dienas kaut ko “sakārtoja”
manā galvā, kaut ko apstiprināja, kaut ko
iedrošināja, par kaut ko lika padomāt.”

Rīgas Zolitūdes ģimnāzijas komanda

Pedagoģiskās padomes sēdēs dalīsimies ar saņemto informāciju, interneta resursiem un atziņām, tai skaitā, klašu audzinātājus aicināsim izmantot informāciju, ko esam ieguvušas no Lindas Vaškevičas prezentācijas “Līdzdalības un sadarbības veicināšana” un Revitas Loginas / Kantar TNS prezentācijas “21. gs. jaunieši – kādi

viņi ir, kā ar viņiem sadarboties un kā viņus uzrunāt”, diskutēsim par jautājumiem, kāda ir mūsdienu jaunatne, ar kādām problēmām tā saskaras un kā efektīvāk tās būtu jārisina.

Iniciatīvas “Latvijas skolas soma” ietvaros aicināsim *Dirty Deal Teatro* ar izrādi “Piramīda” un arī diskutēsim par tēmu “Skolēns atbildīgs par savām zināšanām”.

Paldies par pašvērtējumu “Man paliks prātā...”, “Es šodien jutos labi, jo...”, “Tagad padomāšu par...”!

Salgales pamatskolas komanda

Jaunais mācību gads sāksies ar skolas kopējo mērķu meklēšanu un realizēšanu. Ceru, ka tas izdosies. Jau sen apzināmies, ka visiem ir jābūt kopīgiem mērķiem, bet nebija instrumentu, kā tos atrast. Notiks kopīga darba plānošana un stundu tēmu apvienošana. Jau ir uzsākts darbs, lai panāktu, ka skolotāji savā starpā vairāk sadarbotos. Jau iepriekšējā gadā skolas vadības komanda uzsāka kolektīva saliedēšanu. Šogad to turpināsim, bet jau ar Toma Urdzes dotajām idejām.

Kantar TNS prezentācija bija kā īsta medusmaize. Tvēru katru vārdu un jutu, ka saņemu to, ko vēlos jau sen. Ar šīm atziņām sāksies Salgales pamatskolas jaunais mācību gads. Iepazīstināšu ar tām visus savus kolēģus. Ceru, ka arī viņiem tas pavērs durvis uz jauniešu pasauli. Ceru, ka arī kolēģi saskatīs, ka jaunieši nav bezmērķīgi.

Zasas vidusskolas komanda

Lielākais ieguvums – satiku tik daudz pozitīvu, enerģisku, zinošu cilvēku un uzlādējos. Emocijas ir mūsu gadsimta degviela! Vadības darbā būs noderīgas metodes un ieteikumi komandas darba pilnveidei. Komandā ir spēks! Kā savienot nesavienojamo? Kā izzināt

stiprās un vājās puses un mācīties sadarboties? Skolas kolektīvā šajā mācību gadā ienāk jauni kolēģi, skolēni, atveram internātu. Patika ieteikumi darbā ar jauniešiem un jauno aktieru piedāvātā izrāde; ceru noorganizēt vidusskolēniem šīs izrādes apmeklējumu. Guvu idejas, kā organizēt diskusiju, sniegt atgriezenisko saiti. Noderēs psiholoģes ieteikumi, kā veidot pašvērtējumu, kā cienīt sevi un citus, un dzīvi, un laiku, kuru pavadām un pavadīsim, dzīvojot, mīlot, mācoties un atstājot garīgo mantojumu. Esmu kļuvusi zinošāka par iniciatīvas "Latvijas skolas soma" piedāvājumiem un IAC resursiem. Piedāvāšu informāciju par resursiem internetā un iedrošināšu pedagogus strādāt, apvienojot priekšmetus. Organizēsim mācības skolā visam kolektīvam. Ikdienas darbā strādāsim pie sirds izglītošanas, t.i., iekšējās gudrības izkopšanas. Tā ir mācīšanās, kā visus savus talantus un spējas pielietot sinerģiski, lai izvēles brīdī rīkotos harmoniski. Amerikāņu pedagogs Džons Slouns Dikijs ir teicis: "Izglītības galamērķis ir izveidot cilvēku kā vienotu veselumu, kuram ir vajadzīgas gan kompetences, gan sirdsapziņa, jo radīt kompetences bez virzības uz to pareizu pielietošanu ir slikta izglītība. Turklāt kompetences bez sirdsapziņas beigās šā vai tā sagraus."

Mācību procesa organizēšana un īstenošana

Babītes vidusskolas komanda

Skolas Metodiskajā padomē skolotāja dalīsies pieredzē par Vasaras skolā uzzināto, informēs kolēģus par IAC un citiem resursiem, kā arī kopā plānos konkrētus pasākumus Metodisko komisiju ietvaros, aktualizējot kritiskās domāšanas pieeju mācīšanās prasmju attīstīšanai un izmantošanai, kā arī aicinās domāt par jautājumu – cieņa pret sevi un citiem, veicinot arī vietas izjūtu. Skolotāja mācību procesā izmantos Vasaras skolā gūtos mācību materiālus un darbības formas, aicinās izglītojamos redzēt, dzirdēt, domāt par lokāliem un globāliem jautājumiem, izprast attēla spēku un apzināties savu identitāti un vietu, medijpratības būtību un aktualitāti.

Brocēnu vidusskolas komanda

Īstenojot iniciatīvu “Latvijas skolas soma”, aicināsim uz skolu izrādi “Piramīda” 9.–12. klašu skolēniem.

Septembrī, organizējot tradicionālo Tūrisma dienu, dosim skolēniem, skolotājiem un vecākiem uzdevumu izveidot savu “Vietas izjūtas” karti.

Balvu Valsts ģimnāzijas komanda

Plānojot un vadot mācību stundas, skolēnos pilnveidosim medijpratības, kritiskās domāšanas un sadarbības prasmes, jo tās ir pamats veiksmīgai tālākizglītībai un savas karjeras izvēlei. Mūsu lielā iecere ir stundu cikls “Balvi – mana dzimtā vieta”. Februāris ir Balvu dzimšanas diena, un līdz svētkiem aktualizēsim savas vietas izjūtu mācību procesā, lai rosinātu skolēnus labāk iepazīt savu dzimto pilsētu un lepoties ar to. Literatūra – “Balvi runā” (skolēni raksta leģendas, dzeju, pasakas u.c. par konkrētu vietu pilsētā); angļu valoda – “Balvi atpūšas” (dažādi brīvdienu piedāvājumi – maršruti, nakšņošanas vietas, atpūtas iespējas u.c.); vēsture – “Balvi atceras” (stundas notiek konkrētās vēsturiskās vietās pilsētā, pieaicinot tā laika aculieciniekus); ģeogrāfija – “Balvi dzīvo” (stundās tiek izveidota karte ar skolēnu iecienītām vietām pilsētā); sports – “Balvi sporto” (stundās notiek orientēšanās pēc ģeogrāfijas stundās izveidotām kartēm); matemātika – “Balvi rēķina” (stundās veido materiālu par ģeometriskiem objektiem pilsētā, tad veic matemātiskus aprēķinus); vizuālā māksla / mājturība – “Balvi dara” (stundās tiek veidoti suvenīri par Balviem, Balvu iedzīvotājiem, dabu, apskates objektiem); mūzika – “Balvi dzied” (stundās tiek meklētas un dziedātas dziesmas par Balviem, Balvu simbolu).

J. Raiņa Daugavpils 6. vidusskolas komanda

Vasaras skolā redzētais un apgūtais noteikti tiks izmantots mūsu skolas komandas darbā. Matemātikas skolotāja Valentīna Kricka plāno klases audzināšanas stundās izmantot līdzdalības un sadarbības veicināšanas nodarbības aktivitātes. Tāpat skolotāja plāno šajās stundās rosināt skolēnus domāt un strādāt ar jautājumiem, kas saistīti ar vietas izjūtu. Īpaša uzmanība klases audzināšanas stundās tiks pievērsta dažiem medijpratības jautājumiem, runājot par nodarbībā "Attēla spēks" akcentētajiem momentiem. Daudzveidīgās pašvērtējuma formas noderēs ikdienas darbā, strādājot dažādās klasēs.

Savukārt Toma Urdzes vadītajā nodarbībā pieredzētais un izjustais direktora vietniecei audzināšanas jomā Ivetai Vasitovai būs pamats, lai kopā ar vecāko klašu skolēnu komandu organizētu un veidotu atraktīvus uzdevumus, izmantojot aplikāciju, gan darbam stundās, gan visdažādāko pasākumu laikā. Ir ideja, kā izspēlēt stāstu attēlos kopā ar pedagogu kolektīvu.

“Šī Vasaras skola ir iedevusi man spārnus, kurus mēģināšu nest tālāk. Nākuši klāt daudzi jauni sakari ar citām skolām, kur smelties pieredzi un zināšanas.

”

Rīgas Itas Kazakēvičas Poļu vidusskola

Negaidīti un pārsteidzoši saturīga bija lektora Toma Urdzes vadītā nodarbība par metodēm un ieteikumiem komandas darba pilnveidošanai, bija radošas un kustīgas pieejas komandas stiprināšanai. Lektors sniedza labas un lietišķas, kā arī atmiņā paliekošas idejas komandas darba pilnveidei un pabeidza nodarbību, atklājot vajadzību pēc atgriezeniskās saites (izrunājot to, kas izdevies labi, un – kas ne pārāk). Iedarbīgi ir arī piefiksēt informāciju par pasākumu, redzēt tās caurspīdīgumu un apkopot rezultātu, uzlikt to uz papīra un izlikt redzamā vietā.

Ilūkstes Raiņa vidusskolas komanda

Daudzveidīgas aktivitātes tiek plānotas arī mācību procesā, sadarbojoties dažādu priekšmetu skolotājiem. Latviešu valodas un informātikas skolotāji kopā ar skolēniem veidos video stāstu par to, kā viņi redz, dzird, ieelpo, izgaršo un sajūt Latviju. Sporta un dabaszinību skolotāji organizēs orientēšanās sacensības "Apslēptās mantas meklēšana". Savukārt vēstures un svešvalodu skolotāji kopā ar jauniešiem veidos reportāžu par dzimto vietu angļu, vācu, krievu vai franču valodā ar mērķi popularizēt Latviju pasaulē.

“*Par spīti tam, ka ārā ir vasara, jau gribas uz skolu, un pirksti sāk niezēt pēc darba. Gribas ātrāk sāk pielietot jauniegūtās zināšanas.*”

Jaunogres vidusskolas komanda

Darbojoties Vasaras skolas aktivitātēs četru dienu garumā, gūvām zināšanas un atziņas visās saturiskajās jomās, kuras tika piedāvātas, un protams, ir vēlme nākošā mācību gada plānā iekļaut jaunas aktivitātes, tai skaitā, medijpratības jautājumus valodu mācību jomu plānojumā; aktualizēt jautājumus par mācību procesa plānošanu kritiskās domāšanas

metodiskajā pieejā pedagogiskās padomes sēdē; klašu audzinātāju Metodiskajā komisijā runāt par metodēm komandas darba pilnveidošanai, klases kolektīva saliedēšanai; veicināt debates par vērtību segmentu iezīmēm Latvijā jauktām (pedagogi+skolēni+vecāki) interesentu grupām; organizēt nodarbības par cieņu pret sevi un citiem jauktām (pedagogi+skolēni+vecāki) interesentu grupām, kā arī veidot klases stundas par vietas sajūtu un izjūtu kā veltījumu Ogres pilsētas 90 gadu jubilejai.

Pelēču pamatskolas komanda

Spilgti atmiņā palika dienas kopsavilkumi kā atgriezeniskā saite par paveikto, redzēto, un izjusto. Uzskatām, ka līdzīga veida praksi mēs varētu īstenot arī savā skolā pēc katras ārpusstundu aktivitātes.

Rīgas Pilsētas sākumskolas komanda

Mācību darbā plānojam vairāk uzmanības pievērst atgriezeniskās saites sniegšanai, kopsavilkuma veidošanai, izmantojot dažādos ieteikumus. Veidojot skolas un klases pasākumus, mums svarīga šķiet atziņa, kuru guvām lektores Lindas nodarbībā "Neko par jauniešiem bez jauniešiem!"

Plānojot Latvijas simtgades pasākumus klasē, skolēniem tiks paredzēts uzdevums izveidot savas dzimtās vietas karti, iedvesmojoties no praktiskā darba, ko pašas veicām nodarbībā.

Noderīgas bija arī D. Zelmenes un I. Irbītes lekcijas par medijpratības būtību. Tas bija kā atgādinājums, ka medijpratība jāmacās visu laiku – gan pašiem jāmacās izprast vēstījumus, salīdzināt avotus, gan arī tas jāmaca skolēniem.

Pārdomājot I. Irbītes nodarbībā piedzīvoto, radās ideja savas klases darbā biežāk izmantot uzdevumus, kur skolēniem ir iespēja vērot attēlus, pievērst uzmanību detaļām, dalīties par redzēto ar klasesbiedriem, izprast vizuālo vēstījumu, tādējādi pilnveidojot savu vizuālo lasītprasmi.

Viss Vasaras skolā redzētais, dzirdētais, piedzīvotais uzrunāja mūs emocionāli, īpaši jau filma un teātra izrāde, kurā pašas piedalījāmies, un joprojām liek ik pa laikam šo to atcerēties, padomāt, varbūt pārdomāt.

“*Katrs varējām būt pats – cits “atvērās” ātrāk, cits vēlāk, dažs nerunāja gandrīz nemaz, dažs runāja mazliet, cits daudz un dažs – par daudz.*”

Rīgas Valsts 3. ģimnāzijas komanda

Jau esam izveidojuši detalizētu plānu, kā liksim lietā gūtās idejas un pieredzi, tai skaitā, veidojot tematisku klases stundu "Cīnīties vai būt kopā?", kurā izmantosim Kantar TNS prezentēto "Neatkarīgās paaudzes 6 segmentu principu" savas personības iepazīšanā un salīdzināšanā ar literārajiem tēliem mūsdienu literārajos darbos. Mūsu plānā ir arī "Mana 7 soļu karjeras karte" – karjeras izglītība klases stundās, "Manas skolas dārgumu lāde" skolas simt gadu svinībām, izveidojot skolas vestibulā lielu koka pūra lādi, kurā katrs skolēns ievieto uz īpaši noformētas lapiņas uzrakstītu vienu nozīmīgāko vērtību (emocija, cilvēks, vieta...). Pēc tam veidosim virtuālu dārgumu lādi, ko ievietosim skolas mājas lapā. Plānojam konkursu "Kas notiek Latvijā?" medijpratības pilnveidošanai, "Zaļo eko nedēļu" un citas norises. Mums svarīgie Vasaras skolā iegūtie dzinuļi darbam: "Cieņa – vērtību pamats", "Komandā ir spēks!", "Patiesība ir detaļās" un citi.

“*Esmu pieslēgusies skābekļa balonam. Ļoti lielam.*”

Tumes vidusskolas komanda

Mācību procesā projekta dienās skolā veidosim starpdisciplinārus projektus, izmantosim *knifinus* efektīvam komandas darbam skolotāju un skolēnu savstarpējā sadarbībā, centīsimies plānot mācību ekskursijas skolotāju savstarpējā sadarbībā, pētīt, kas notiek Latvijā – pilsētā, ciemā, veidojot izziņas konkursus, izmantojot foto, aplikācijas utt.

Lielāku uzmanību pievēršīsim tam, ka atgriezeniskā saite ir elements, kas palīdz 1) racionāli saprast, ko jaunu, interesantu, netradicionālu esmu apguvis, sapratis kā pedagogs; 2) saprast, kā konkrēti to varu/varēšu pielietot ikdienas darbībā, respektējot skolēnu vajadzības, intereses un aktualitātes; 3) saprast, kā kopīgā darbība (pedagogi, skolēni, vecāki) veicina izvirzīto mērķu sasniegšanu.

Skolas kopienas saliedēšana un sadarbība ar apkārtējo sabiedrību

Bauskas 2. vidusskolas komanda

Nākotnes idejas pēc nometnes organizētajām aktivitātēm saistās gan ar kolēģu personīgās, gan profesionālās izaugsmes celšanu. Saistoša un aizraujoša šķita lekcija par cieņu pret citiem un sevi, kas ir būtisks faktors pedagogiem, jo mēs esam tie, kas ir atbildīgi par nākotnes sabiedrības veidošanos. Tas, cik liela cieņa pret sevi un citiem piemīt nākotnes sabiedrībai, daļēji ir atkarīgs arī no mūsu ikdienas darbības. Lai ikviens varētu justies labi, cieņa ir svarīga, tāpēc plānojam saviem kolēģiem aktualizēt cieņas jautājumus lekcijas un semināra veidā skolā augusta beigās vai rudens brīvlaikā.

Gan profesionālo, gan personīgo izaugsmi nodrošinās izpratne par efektīvu komandas darbu. Izpratnes palielināšanai plānojam uz skolu aicināt Tomu Urdzi. Nodarbība nepieciešama tāpēc, ka pagājušajā gadā esam reorganizējuši skolas metodisko struktūru, ir izveidotas cita sastāva skolotāju komandas, un katrai ir jāapzinās sava loma un mērķis komandas struktūrā.

Lai palielinātu skolotāju profesionālo izaugsmi un bagātinātu kolēģu orientēšanās spējas 21. gadsimta iespējās, plānojam organizēt pasākumu skolēniem, izmantojot *Actionbound* aplikāciju, kas ir ne vien aizraujoša izklaide skolēniem, bet arī jauns izaicinājums pedagogiem.

“*Ja es būtu savā pusaudža vecumā un to piedzīvotu (izrādi “Piramīda”), iespējams, mana dzīve veidotos citādi...*”

Brocēnu vidusskolas komanda

Klašu audzinātāju sanāksmē otrajā septembra nedēļā lūgsim audzinātājiem izveidot jaunieša profilu un pēc tam izmantot iegūto informāciju, iesaistot jaunieši viņam piemērotās nodarbēs, kā arī vēlamies iesaistīt klases audzinātājus un priekšmetu skolotājus mudināt savus audzēkņus katru dienu izlasīt ko jaunu no ziņām un aktualitātēm Latvijā un pasaulē. “Es neesmu tikai Latvijā, bet arī globālā pasaulē!” – šo domu paņēmām no Žanetes Ozoliņas lekcijas. Svarīga ir līdzdalība, līdzdarbošanās.

Ilūkstes Raiņa vidusskolas komanda

Lielākā pasākumu daļa plānota skolēniem, jo skolēns ir visas skolas dzīves centrā. Stiprinot piederības sajūtu Latvijas valsts simtgades gadā, skolēniem plānots festivāls "Dziedam un dejojām Latvijai". Festivālā skolas pašdarbības kolektīvi ne tikai sarūpēs skaistu koncertu novada iedzīvotājiem, bet arī darbosies radošajās darbnīcās un sportiskās aktivitātēs, lai parādītu savas prasmes un hobijus.

Domājot par valsts dzimšanas dienu, iecerēts veidot oriģinālu Latvijas karogu (no "skolēnu plaukstiņām"), lai ikviens bērns un jauniešis būtu iesaistīts karoga tapšanā. Novembrī katrs klašu kolektīvs iesaistīsies radošajā darbnīcā "Dāvāna Latvijai", kurā būs iespēja izveidot patriotiskas piespraudītes karoga krāsā gan sev, gan saviem ģimenes locekļiem.

Visa mācību gada garumā klašu kolektīvi veidos savas klases profilu, ar kura palīdzību iepazīstinās ar sevi, pastāstīs par savām aktivitātēm, veiksmēm, interesantiem pasākumiem. Skolēni savas klases profilu izvietos skolas tīmekļvietnē.

“*Visspilgtākās emocijas sagādāja teātra izrāde – bailes, stress, nespēja ļauties, tad sevis pārvarēšanas prieks.*”

Kristiāna Dāvida pamatskolas komanda

Ļoti interesanta un pārdomas veicinoša bija Nikolas Dzilnas lekcija "Cieņa pret sevi, cieņa pret citiem". Mums – skolotājiem nevajadzētu pārstāt katru dienu skolēnus pozitīvi uzmundrināt un atbalstīt: tu esi labs, es tev ticu, tev ir tiesības būt citādam.

Paldies, ka bija uzaicināti tik dažādi lektori, kas iepazīstināja ar savām metodēm, informāciju un, piemēram, Tomu Urdzi atklājām kā lielisku pārmaiņu sekmēšanas projektu vadītāju. Katra nodarbība deva kādu jaunu metodi darbam ar skolēniem.

Arī izrāde "Piramīda" bija jauns piedzīvojums, kuras elementus var izmantot ikdienas ārpusstundu darbā ar skolēniem vai skolotājiem.

Jaunsilavas pamatskolas komanda

Lieliska ideja ir 2018./2019. mācību gadā uzsākt darbu pie projekta “Manas skolas dārgumu lāde”, jo Jaunsilavas pamatskola 2019. gadā svinēs apaļus 30 gadus. Pateicoties projektam, dzima doma par labo mirkļu apkopošanu dažādos formātos, lai būtu prieks pašiem un arī ciemiņiem.

Nebūt ne mazsvarīgas ir arī mazas organizatoriskas lietas, kas noskatītas Vasaras skolā, piemēram, plakātu izvietošana pie sienām, lai vizuālais labāk “iekopējas” atmiņā. Arī projektā iepazīto un izmantoto mājaslapu sarakstu novietosim kopīgai lietošanai.

Rīgas 72. vidusskolas komanda

Īpaši iedvesmojoša bija nodarbība “Vietas izjūta”, kuras rezultātā gribam realizēt projektus dažāda vecuma skolēnu grupām kopā ar vecākiem “Iepazīsti Ķengaragu”, izmantojot arī mobilās viedierīces, lai sekmētu interesi par vietu, kurā dzīvojam un mācāmies, kā arī piederību šai vietai.

“ *Esmu tik ļoti uzlādējusies, ka varu uzsākt darbu jaunajā mācību gadā ar uzrāvienu, azartu un ticību sev!* ”

Tumes vidusskolas komanda

Sadarbosimies ar vecākiem, lai palīdzētu iztēloties, ka var būt arī citādāk – ne tā, kā tad, “kad mēs gājām skolā” – pasaule ir mainījusies un joprojām strauji mainās, un vienu pareizo ceļu atrast ir sarežģīti (un vai vienmēr vajag?), bet “redzēt, dzirdēt, domāt” un būt atbalstam savam bērnam ir nepieciešams tik un tā. Runāsim par to, kā mācāmies šodien skolā; kāpēc diena ārpus skolas – netradicionāli organizēta diena var būt daudz noderīgāka nekā tradicionālā stundu diena skolā, kādi ir bērna ieguvumi, kā arī par to, kas ir medijpratība un kāpēc tā šodien ir nozīmīga gan bērniem, gan pieaugušajiem.

Par Izglītības attīstības centru (IAC)

IAC darba saturiskie virzieni:

globālā/attīstības izglītība, pilsoniskā izglītība un sabiedrības integrācija, starpkultūru un bilingvālā izglītība, kritiskā domāšana, saskarsme un psiholoģija.

Mērķgrupas:

pedagogi, skolu administrācija, vecāki, pašvaldības, jauniešu organizācijas, NVO, cilvēki, kuri nesen ieradušies uz dzīvi Latvijā, kā arī citi interesenti.

Darba formas:

profesionālās pilnveides programmu izstrāde un ieviešana iestādēm un organizācijām; mācību programmas, projekti, atbalsta pasākumi dažādām grupām; ekspertu konsultācijas un semināri; darba grupu un konferenču organizēšana un vadīšana; mācību līdzekļu veidošana. IAC resursu centrā pieejams bagātīgs profesionālās literatūras klāsts izglītības jomā.

Kontaktinformācija

Izglītības attīstības centrs

Dzirnavu iela 34a – 8, Rīga, LV 1010, Latvija

Tālrunis: 67503730; e-pasts: iac@latnet.lv

www.iac.edu.lv